

21.9.2012

Stj/3

§ 63

Sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimisto- ja yksikkörakenteesta, vakanssien ja nimikkeiden vahvistamisesta päättäminen

HEL 2012-011676 T 00 01 00

Päätös

Sosiaali- ja terveysjaosto päätti perustaa 1.1.2013 lukien sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimistot seuraavasti

Perhe- ja sosiaalipalvelut osaston toimistot

- Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys
- Lastensuojelu
- Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö
- Vammaistyö
- Lääkäripalvelut

Terveys- ja päihdepalvelut osaston toimistot

- Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka
- Päivystys
- Psykiatria- ja päihdepalvelut
- Suun terveydenhuolto

Sairaala, kuntoutus ja hoiva osaston toimistot

- Sosiaalityö ja arviointitoiminta
- Monipuoliset palvelukeskukset
- Kotihoito
- Kaupunginsairaala
- Kuntoutuksen osaamiskeskus
- Ympäri vuorokautinen hoiva-asuminen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisäksi sosiaali- ja terveysjaosto päätti perustaa 1.1.2013 lukien sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimistoihin yksiköt liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi sosiaali- ja terveysjaosto päätti vahvistaa sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimistojen ja yksiköiden päälliköiden nimikkeet ja vakanssit liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi sosiaali- ja terveysjaosto päätti, että Perhe- ja sosiaalipalvelut osaston Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö toimistoon perustettava aluetyön yksikkö on määräaikainen vuoden 2013 loppuun saakka ja että vuoden 2013 aikana selvitetään, miten aluetyön kokonaisuus on perusteltua organisoida.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että esityksen Kuntoutuksen osaamiskeskus -otsikon alta poistetaan 10. kappale, joka kuuluu seuraavasti: "Muihin terapiapalveluihin kuuluvat aikuisneurologiset puheterapiapalvelut, ravitsemusterapia- ja jalkaterapiapalvelut."

Lisäksi esittelijä muutti esityksen liitteessä 1 esiintyvän nimikkeen muodosta "fysioterapiapalvelujen ylihoitaja" muotoon "ylihoitaja".

Vastaehdotus:

Seija Muurinen: Monipuoliset palvelukeskukset ja Ympäri vuorokautinen hoiva-asuminen yhdistetään yhdeksi toimistoksi.

Kannattajat: Sami Heistaro

Vastaehdotus:

Outi Ojala: Mielenterveys- ja päihdepalvelut-tsto (eikä Psykiatria ja päihdepalvelut)

Kannattajat: Sirkku Ingervo

Vastaehdotus:

Outi Ojala:

b) Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosasto

Osastossa on kuusi toimistoa:

1-4 alueelliset vanhuspalvelut

5 Sairaalapalvelut

6 Kuntoutuskeskus

21.9.2012

Alueellisilla vanhuspalveluilla tulee olla sama aluerakenne kuin neljällä alueellisella terveysasemat-yksiköllä ja neljällä mielenterveys- ja päihdekeskuksella. Kun vanhustenkeskusten ja kotihoidon neljä toimistoa vastaavat maantieteellisesti samoista aluepalveluista kuin terveysasemat-yksiköt vanhuspalvelujen ja terveysasemien yhteistyö ja työnjako voivat kehittyä nykyistä paremmin.

Jokainen vanhuspalvelutoimisto vastaa pääosasta oman alueensa vanhuspalveluista. Toimiston yksiköitä ovat alueella sijaitsevat:

- monipuoliset vanhustenkeskukset
- palvelutalot
- palvelukeskukset
- aluetta palveleva sosiaalityö
- aluetta palveleva kotihoito

Alueelliset tstit:

1) Etelän vanhustenkeskukset ja kotihoito

- Kinapori,
- Koskela
- Keskinen kotihoitoyksikkö
- Kivelä
- Töölö
- Eteläinen kotihoitoyksikkö

2) Idän vanhustenkeskukset ja kotihoito

- Kontula
- Myllypuro
- Roihuvuori
- Itäinen kotihoitoyksikkö
- Kaakkoinen kotihoitoyksikkö

3) Lännän vanhustenkeskukset ja kotihoito

- Riistavuori
- Läntinen kotihoitoyksikkö
- Lounainen kotihoitoyksikkö (?)

4) Pohjoisen vanhustenkeskukset ja kotihoito

- Kustaankartano
- Syystie
- Pohjoinen kotihoitoyksikkö

Vanhustenkeskusten ja palvelutalojen asukkaat otetaan koko kaupungin jonoista. Vanhustenkeskukset palvelevat monipuolisesti myös tavallisissa taloissa asuvia alueensa vanhusasukkaita, mutta ovat avoimia alueen ulkopuolelta tulevillekin kävijöille.

Ne tekevät myös tiivistä yhteistyötä alueensa vanhusten sosiaalityön ja kotihoidon kanssa. Näin vahvistetaan asiakkaiden ohjausta heille sopiviin palveluihin. Yhteinen alueellinen johto helpottaa myös työvoiman joustavaa käyttöä ja yhteisiä toimintaperiaatteita kotihoidon ja vanhustenkeskuksen välillä.

Myös omaishoidon tuki ja päivätoiminta voisivat kuulua aluetoimistojen tehtäviin.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosaston johtaja huolehtii yhdessä toimistopäälliköiden kanssa siitä että alueellisten vanhuspalvelutoimistojen voimavarat jaetaan oikeudenmukaisesti suhteessa kunkin alueen vanhusten palvelutarpeisiin.

Outi Ojalan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo:

1. Kotihoito, sosiaali- ja lähityö ja monipuolisen vanhustenkeskuksen palvelut organisoidaan lähipalvelumallin (dia 2) mukaisesti
2. Sairaala- ja kuntoutuspalvelut toimivat omina yksikköinä yhteistyössä lähipalvelualueiden kanssa
3. Ostopalvelut (100 milj. euroa) ovat suoraan osastopäällikön alaisuudessa
4. Kivelän, Koskelan ja Myllypuron vanhustenkeskusten kehittymistä monipuolisiksi vanhustenkeskuksiksi jatketaan.
5. Palvelutalot kuuluvat lähipalvelualueensa monipuolisen vanhustenkeskuksen alaisuuteen

Kannattajat: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: 1. Rikosten ja riitojen sovittelutoiminta siirretään Perhe ja sosiaalipalvelujen osastoon nuorten palvelujen yksikköön.

Perustelut: suurin osa sovittelutoiminnasta keskittyy nuoriin.

Kannattajat: Sanna Vesikansa

21.9.2012

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Vauvaperhetoiminta siirretään Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys -toimistossa siten, että se sijoittuisi Perheiden erityispalveluihin.

Perustelut: Vauvaperhetoiminta on kohdennetulle, pienelle erityisryhmälle tarjottava palvelu (v2011 n6500 syntynyttä lasta; vauvaperhetoiminnan asiakkaina n250 vauvaa vanhempineen) joka itse asiassa on asiakasperheiden psykoterapiaa varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseksi ja korjaamiseksi, jota tekevät koulutetut psykoterapeutit. Myös yhteistyö HUS:n kanssa lastenpsykiatristen palvelujen järjestämisestä on olennainen osa heidän työtään. Vauvaperhetoiminnalla on oma lastenpsykiatri, ja kaikkiaan vakansseja on koko kaupungissa yhteensä 13.

Kannattajat: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: 1. Nuorisoasemalla hoitosuhteen voi aloittaa 21 vuoteen asti nuoren niin halutessa.

"Nuorten kannalta on tärkeää, että palvelujen tarjonnassa on joustoa ikärajan suhteen. Moni nuori ei ole vielä aikuinen täytettyään 18 v, ja syntynyttä asiakassuhdetta tulisi voida tarpeen mukaan joustavasti jatkaa siihen saakka, kun nuori täyttää 21 v. Näin täysi-ikäisyys ei aiheuta väliinputoamista kahden eri osaston rajapinnalla."

Kannattajat: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto yksikkö säilytetään yhtenäisenä. Nykyisessä muodossaan palvelten sekä nuoria että perheitä.

Perustelut: Se on huippuyksikkö niin osaamisen, työtyytyväisyyden kuin taloudenkin näkökulmasta. Kehittämistyötä on tehty suunnitelmallisesti vuodesta 2004... Siis lisää työntekijöitä hoitamaan nuorten terveydellisiä sekä sosiaalisia asioita.

Kouluissa, joissa on sekä peruskoulu että lukio on 27 ja niissä toimii yksi terveydenhoitaja ja yksi lääkäri. Erottamisessa esimiehiä tulisi samalle henkilölle lisää henkilöstön työaika pirstoutuisi, matkoihin ja suunnitteluun kuluisi enemmän aikaa ja työn laatu sekä määrä olisi uhattuna tilakysymystenlisäksi.

Kannattajat: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:

Tarja Tenkula: Selviämishoito aseman siirtäminen
päivystysvastuualueen toimialan alle.

Kannattajat: Sirkku Ingervo

1. äänestys

JAA-ehdotus:

1. Kotihoito, sosiaali- ja lähityö ja monipuolisen vanhustenkeskuksen palvelut organisoidaan lähipalvelumallin (dia 2) mukaisesti
2. Sairaala- ja kuntoutuspalvelut toimivat omina yksikköinä yhteistyössä lähipalvelualueiden kanssa
3. Ostopalvelut (100 milj. euroa) ovat suoraan osastopäällikön alaisuudessa
4. Kivelän, Koskelan ja Myllypuron vanhustenkeskusten kehittämistä monipuolisiksi vanhustenkeskuksiksi jatketaan.
5. Palvelutalot kuuluvat lähipalvelualueensa monipuolisen vanhustenkeskuksen alaisuuteen

Ei-ehdotus: Monipuoliset palvelukeskukset ja Ympäri vuorokautinen hoiva-asuminen yhdistetään yhdeksi toimistoksi

Jaa-äännet: 7

Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Outi Ojala, Tarja Tenkula, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 5

Sami Heistaro, Nina Huru, Seija Muurinen, Risto Rautava, Olli Valtonen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

2. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus:

1. Kotihoito, sosiaali- ja lähityö ja monipuolisen vanhustenkeskuksen palvelut organisoidaan lähipalvelumallin (dia 2) mukaisesti
2. Sairaala- ja kuntoutuspalvelut toimivat omina yksikköinä

yhteistyössä lähipalvelualueiden kanssa

3. Ostopalvelut (100 milj. euroa) ovat suoraan osastopäällikön alaisuudessa

4. Kivelän, Koskelan ja Myllypuron vanhustenkeskusten kehittymistä monipuolisiksi vanhustenkeskuksiksi jatketaan.

5. Palvelutalot kuuluvat lähipalvelualueensa monipuolisen vanhustenkeskuksen alaisuuteen

Jaa-äännet: 8

Sami Heistaro, Nina Huru, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Risto Rautava, Tarja Tenkula, Olli Valtonen

Ei-äännet: 4

Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Outi Ojala, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

3. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: 1. Rikosten ja riitojen sovittelutoiminta siirretään Perhe ja sosiaalipalvelujen osastoon nuorten palvelujen yksikköön. Perustelut: suurin osa sovittelutoiminnasta keskittyy nuoriin.

Jaa-äännet: 9

Sami Heistaro, Nina Huru, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Outi Ojala, Risto Rautava, Tarja Tenkula, Olli Valtonen

Ei-äännet: 3

Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

4. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vauvaperhetoiminta siirretään Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys -toimistossa siten, että se sijoittuisi Perheiden erityispalveluihin. Perustelut: Vauvaperhetoiminta on kohdennetulle,

pienelle erityisryhmälle tarjottava palvelu (v2011 n6500 syntynyttä lasta; vauvaperhetoiminnan asiakkaina n250 vauvaa vanhempineen) joka itse asiassa on asiakasperheiden psykoterapiaa varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseksi ja korjaamiseksi, jota tekevät koulutetut psykoterapeutit. Myös yhteistyö HUS:n kanssa lastenpsykiatristen palvelujen järjestämisestä on olennainen osa heidän työtään. Vauvaperhetoiminnalla on oma lastenpsykiatri, ja kaikkiaan vakansseja on koko kaupungissa yhteensä 13.

Jaa-äännet: 8

Sami Heistaro, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Outi Ojala, Risto Rautava, Tarja Tenkula, Olli Valtonen

Ei-äännet: 4

Nina Huru, Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

5. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: 1. Nuorisoasemalla hoitosuhteen voi aloittaa 21 vuoteen asti nuoren niin halutessa. "Nuorten kannalta on tärkeää, että palvelujen tarjonnassa on joustoa ikärajan suhteen. Moni nuori ei ole vielä aikuinen täytettyään 18 v, ja syntynyttä asiakassuhdetta tulisi voida tarpeen mukaan joustavasti jatkaa siihen saakka, kun nuori täyttää 21 v. Näin täysi-ikäisyys ei aiheuta väliinputoamista kahden eri osaston rajapinnalla."

Jaa-äännet: 8

Sami Heistaro, Nina Huru, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Risto Rautava, Tarja Tenkula, Olli Valtonen

Ei-äännet: 4

Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Outi Ojala, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

6. äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto yksikkö säilytetään yhtenäisenä. Nykyisessä muodossaan palvelleen sekä nuoria että perheitä. Perustelut: Se on huippuyksikkö niin osaamisen, työtyytyväisyyden kuin taloudenkin näkökulmasta. Kehittämistyötä on tehty suunnitelmallisesti vuodesta 2004... Siis lisää työntekijöitä hoitamaan nuorten terveydellisiä sekä sosiaalisia asioita. Kouluissa, joissa on sekä peruskoulu että lukio on 27 ja niissä toimii yksi terveydenhoitaja ja yksi lääkäri. Erottamisessa esimiehiä tulisi samalle henkilölle lisää henkilöstön työaika pirstoutuisi, matkoihin ja suunnitteluun kuluisi enemmän aikaa ja työn laatu sekä määrä olisi uhattuna tilakysymystenlisäksi.

Jaa-äännet: 9

Sami Heistaro, Nina Huru, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Outi Ojala, Risto Rautava, Tarja Tenkula, Olli Valtonen

Ei-äännet: 3

Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

7. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Selviämishoito aseman siirtäminen päivystysvastuualueen toimialan alle.

Jaa-äännet: 7

Sami Heistaro, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Outi Ojala, Risto Rautava, Olli Valtonen

Ei-äännet: 5

Nina Huru, Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Tarja Tenkula, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

8. äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Mielenterveys- ja päihdepalvelut-tsto (eikä Psykiatria ja
päihdepalvelut)

Jaa-äännet: 6

Sami Heistaro, Terhi Mäki, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Risto
Rautava, Olli Valtonen

Ei-äännet: 6

Nina Huru, Sirkku Ingervo, Tuuli Kousa, Outi Ojala, Tarja Tenkula,
Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Nils Torvalds

Äänten ollessa tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee ja esitys
hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Jäsenet Ingervo, Vesikansa ja Kousa jättivät asiaan seuraavan eriävän
mielipiteen: Vastaesitys 1

1. Kotihoito, sosiaali- ja lähityö ja monipuolisen vanhustenkeskuksen
palvelut organisoidaan lähipalvelumallin (dia 2) mukaisesti
2. Sairaala- ja kuntoutuspalvelut toimivat omina yksikköinä
yhteistyössä lähipalvelualueiden kanssa
3. Ostopalvelut (100 milj. euroa) ovat suoraan osastopäällikön
alaisuudessa
4. Kivelän, Koskelan ja Myllypuron vanhustenkeskusten kehittymistä
monipuolisiksi vanhustenkeskuksiksi jatketaan.
5. Palvelutalot kuuluvat lähipalvelualueensa monipuolisen
vanhustenkeskuksen alaisuuteen

EI-ehdotus: Monipuoliset palvelukeskukset ja Ympäri vuorokautinen
hoiva-asuminen yhdistetään yhdeksi toimistoksi

Perustelut: Pohjaesitys on askel taaksepäin. Muurisen esitys vastaa
nykytilannetta. Tämä esitys olisi vienyt askeleen eteenpäin.
Tavoitteiden kannalta jatkossa kotipalvelun, monipuolisten
vanhustenkeskusten ja päivätoiminnan tulisi olla samassa yksikössä
asiakkaan edun mukaisesti. Hallinnon tulee palvella toimintaa eikä
päinvastoin.

Jäsenet Ingervo, Vesikansa ja Kousa jättivät asiaan seuraavan eriävän mielipiteen: Vastaesitys 2

Rikosten ja riitojen sovittelutoiminta kannattaisi siirtää Perhe ja sosiaalipalvelujen osastoon nuorten palvelujen yksikköön.

Perustelut: Suurin osa sovittelutoiminnasta keskittyy nuoriin. Rikosten ja riitojen sovittelutoiminta ei ole päivystyksellinen palvelu. Se ei ole myöskään terveys- tai päihdepalvelu. Työ painottuu alaikäisten ja lähisuhdeväkivaltatapausten sovitteluihin. Lähisuhdeväkivaltatapausten sovittelu vaatii sosiaalityön osaamista sekä useimmiten yhteistyötä lastensuojelun kanssa.

Jäsenet Ingervo, Vesikansa ja Kousa jättivät asiaan seuraavan eriävän mielipiteen: Vastaesitys 4

Nuorisoasemalla hoitosuhteen tulisi voida aloittaa 21 vuoteen asti nuoren niin halutessa.

Nuorten kannalta on tärkeää, että palvelujen tarjonnassa on joustoa ikärajan suhteen. Moni nuori ei ole vielä aikuinen täytettyään 18 v, ja syntynyttä asiakassuhdetta tulisi voida tarpeen mukaan joustavasti jatkaa

siihen saakka, kun nuori täyttää 21 v. Näin täysi-ikäisyys ei aiheuta väliinpuotoamista kahden eri osaston rajapinnalla. Nyt nuori voi hakeutua vielä 22-vuotiaanakin nuorisoasemalle. Miksi pitäisi tätä nuoren omaa valintamahdollisuutta heikentää organisaatioiden yhdistyessä? Aikuisten hoitomalli ovat hyvin erilaisia nuorten kanssa käytettyihin menetelmiin nähden.

Jäsen Ingervo jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen: Vastaesitys 5

Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoyksikkö tulisi säilyttää yhtenäisenä. Nykyisessä muodossaan palvelten sekä nuoria että perheitä.

Perustelut: Se on huippuyksikkö niin osaamisen, työtyytyväisyyden kuin taloudenkin näkökulmasta. Kehittämistyötä on tehty suunnitelmallisesti vuodesta 2004... Siis lisää työntekijöitä hoitamaan nuorten terveydellisiä sekä sosiaalisia asioita.

Kouluissa, joissa on sekä peruskoulu että lukio on 27 ja niissä toimii yksi

terveydenhoitaja ja yksi lääkäri. Erottamisessa esimiehiä tulisi samalle henkilölle lisää henkilöstön työaika pirstoutuisi, matkoihin ja suunnitteluun kuluisi enemmän aikaa ja työn laatu sekä määrä olisi uhattuna tilakysymystenlisäksi.

Jäsen Ojala jätti asiaan eriävän mielipiteen koskien sairaala, kuntoutus ja hoiva-osaston toimistojakoa:
Esitin neljää alueellista vanhustenpalvelut-toimistoa sekä sairaalapalvelut ja kuntoutuskeskus toimistot. Perustelut näkyvät esityksestäni. Esitystä ei kannatettu joten se raukesi.
Sen jälkeen kannatin Ingervon ehdotusta ja pidin erityisen valitettavana sitä, että jaoston enemmistö hyväksyi ratkaisun, jossa ympärivuorokautinen hoiva on kolmessa eri toimistossa.
Muurisen esityskin olisi ollut parempi kuin nyt hyväksytty.

Puheenjohtaja Rautava sekä jäsenet Heistaro, Valtonen ja Muurinen jättivät asiaan eriävän mielipiteen: Jaoston olisi pitänyt hyväksyä Seija Muurisen ehdotus, että Monipuoliset palvelukeskukset ja Ympärivuorokautinen hoiva-asuminen yhdistetään yhdeksi toimistoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Helena Ylisipola, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 43646
helena.ylisipola(a)hel.fi
Riitta Simoila, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71022
riitta.simoila(a)hel.fi
Pia Sutinen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 74125
pia.sutinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Ydintoiminnan toimistojen ja yksiköiden päälliköiden nimikkeet](#)
- 2 [Henkilöstötoimikunnan lausunto sosiaali- ja terveystoimen ydintoiminnan organisointi](#)

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveysjaosto päättäne perustaa 1.1.2013 lukien sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimistot seuraavasti

Perhe- ja sosiaalipalvelut osaston toimistot

- Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys

21.9.2012

Stj/3

- Lastensuojelu
- Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö
- Vammaistyö
- Lääkäripalvelut

Terveys- ja päihdepalvelut osaston toimistot

- Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka
- Päivystys
- Psykiatria- ja päihdepalvelut
- Suun terveydenhuolto

Sairaala, kuntoutus ja hoiva osaston toimistot

- Sosiaalityö ja arviointitoiminta
- Monipuoliset palvelukeskukset
- Kotihoito
- Kaupunginsairaala
- Kuntoutuksen osaamiskeskus
- Ympärivuorokautinen hoiva-asuminen.

Lisäksi sosiaali- ja terveysjaosto päättäneen perustaa 1.1.2013 lukien sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimistoihin yksiköt liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi sosiaali- ja terveysjaosto päättäneen vahvistaa sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastojen toimistojen ja yksiköiden päälliköiden nimikkeet ja vakanssit liitteen 1 mukaisesti.

Lisäksi sosiaali- ja terveysjaosto päättäneen, että Perhe- ja sosiaalipalvelut osaston Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö toimistoon perustettava aluetyön yksikkö on määräaikainen vuoden 2013 loppuun saakka ja että vuoden 2013 aikana selvitetään, miten aluetyön kokonaisuus on perusteltua organisoida.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011 (245 §), että sosiaali- ja terveystoimi organisoidaan sosiaali- ja terveystoimintaa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle 1.1.2013 lukien.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 6.6.2012 (202 §) sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön. Hyväksytyin johtosäännön (8 §) mukaisesti ydintoiminnan palveluista uudessa virastossa huolehtii kolme osastoa:

- Perhe- ja sosiaalipalvelut
- Terveys- ja päihdepalvelut
- Sairaala, kuntoutus ja hoiva

Johtosäännön (4 §) mukaisesti toimistotasosta päättää lautakunta.

Kaupunginvaltuusto päätti 6.6.2012 (204 §) asettaa sosiaali- ja terveysjaoston, jonka tehtävänä on ennen sosiaali- ja terveysviraston johtosäännön voimaantuloa huolehtia niistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja sen jaostoille sekä varhaiskasvatuslautakunnalle kuuluvista tehtävistä, jotka eivät siedä viivytystä.

Eesityksen mukaan sosiaali- ja terveysviraston ydintoiminnan osastoille tulee sekä toimisto- että yksikkötaso, joista päättäminen on välttämätöntä jo vuoden 2012 aikana, jotta viraston toiminta käynnistyy 1.1.2013 ja henkilöstö on sijoitettu uuteen virastoon.

Esittelijä

Valmistelun tausta ja lähtökohdat

Organisaatiouudistuksen jatkovalmistelun lähtökohdat ovat kaupunginvaltuuston päätöksen (30.11.2011) mukaan seuraavat:

- organisaatio rakennetaan asiakas- ja potilaslähtöisesti asukkaita kuullen
- sujuvat hoitoketjut (esim. vanhuspalvelut sekä päihde- ja mielenterveyspalvelut) ovat suunnittelun lähtökohtana
- organisaatiouudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa henkilöstöllä on keskeinen rooli. Muutosvaiheessa tuetaan henkilöstöä ja eri hallintokuntien kulttuurien yhteensovittamista
- erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että uusia hallinnon tasoja ei uudistuksessa muodosteta
- ruotsinkielisten asiakkaiden ja potilaiden palvelut otetaan huomioon uudistuksessa

- organisaatiouudistuksen yhtenä tarkoituksena on voimistaa toimenpiteitä terveyserojen kaventamiseksi

- organisaatiouudistuksen tarkoituksena on kohdentaa voimavaroja asiakaspalveluun.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

- kaupunginvaltuusto edellyttää, että kirjattujen tavoitteiden: terveyserojen kaventaminen ja nuorten miesten syrjäytymisen ehkäisy, mukaista toimintaa suunniteltaessa selvitetään pikaisesti miesklinikan perustamisen tarve keskeisten kulkuyhteyksien varrella sijaitsevan terveysaseman yhteyteen

- että selvitetään mahdollisuus järjestää pitkäaikaista tukea ja huolenpitoa tarvitseville vanhuksille, vammaisille ja mielenterveys- tai päihdeongelmallisille tarpeeksi heille sopivia yhteisöllisiä avohoidon toimintamuotoja ja palveluasuntoja

- sote-uudistuksen jatkovalmisteluissa selvitetään edellytykset järjestää päihdetyö sekä perusterveydenhuollon päihdetyöhön että nykyisten A-klinikoiden ja muiden päihdehuollon yksiköiden edustamaan erikoistason päihdetyöhön

- lasten ja nuorten palveluissa pyritään jatkamaan joustavia ikärajoja ja lähetteettömiä matalan kynnyksen palveluja erityisesti nuorten päihdepalveluissa ja hoidossa.

Valmisteluprosessi

Ydintoiminnan osastojen rakenteen valmistelu on pohjautunut muutosprosessin aikana kerättyyn aineistoon ja sen analysoinnin pohjalta tehtyihin johtopäätöksiin. Aineistoa on kerätty sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen nykytoiminnan kuvauksista, muutosprosessin alussa tehdystä nykytoiminnan analyysistä, ydinprosessien määrittelystä, työpajoista sidosryhmien kanssa, kuntalaisille järjestetyistä aluefoorumeista, virastojen henkilökunnan kanssa käydyistä keskusteluista, keskusteluista organisaatiouudistuksen ohjaus- ja seurantaryhmissä, toiminnasta saaduista palautteista sekä lukuisista yhteydenotoista, joissa henkilöstö on tuonut esiin omia näkemyksiään ydintoimintojen organisoimiseksi. Tämän lisäksi aineistoa on tuotettu kahdessa isossa seminaarissa, joista toinen järjestettiin 9.-10.1.2012 ja toinen 18.-19.6.2012.

Henkilöstön näkemykset parhaasta mahdollisesta organisaatorakenteesta ovat olleet moniäänisiä ja perustuneet virastojen omiin historiallisiin kehityskulkuihin. Nyt esitettävä

ydintoimintojen osastorakenne edesauttaa sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota organisaatiotavoitteiden suuntaisesti. Toisaalta uudistus on mahdollista toteuttaa hajottamatta kummankaan viraston hyvin toimivia kokonaisuuksia.

Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto on liitteenä 2.

Ruotsinkieliset palvelut

Helsingissä on noin 32 000 ruotsia äidinkielenään puhuvaa kuntalaista, joista sosiaaliviraston ruotsinkielisten palvelujen toimiston asiakkaina on tällä hetkellä 2 700–2 800 henkilöä. Uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa ei ole erillistä ruotsinkielisten palvelujen yksikköä, vaan ruotsinkieliset palvelut tuotetaan osana kunkin osaston toimintaa. Terveyskeskuksessa ruotsinkieliset palvelut on jo tällä hetkellä järjestetty integroituina. Uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa on varmistettava, että palvelut ovat yhteneväiset riippumatta siitä onko asiakkaan kieli suomi vai ruotsi.

Ydintoiminnan osastojen toimistot ja yksiköt ja niiden tehtävät

Perhe- ja sosiaalipalvelut osaston toimistot

Perhe- ja sosiaalipalvelut osasto muodostuu viidestä toimistosta, jotka ovat seuraavat:

1. Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys
2. Lastensuojelu
3. Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö
4. Vammaistyö
5. Lääkäripalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut osastoa johtaa osastopäällikkö ja hän toimii osaston toimistojen päälliköiden esimiehenä.

Osaston toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja sen pohjalta lautakunnan hyväksymä käyttösunnitelma, jossa osastolle on kohdennettu määrärahat. Osastopäällikkö vastaa osaston kokonaisbudjetista ja jokainen toimistopäällikkö vastaa oman toimistonsa kokonaisbudjetista.

Perhe- ja sosiaalipalvelut osaston toimistojen tehtävät

Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys toimisto jakautuu kolmeen yksikköön, jotka ovat seuraavat:

1. Neuvola- ja perhetyö
2. Kouluterveydenhuolto
3. Perheiden erityispalvelut

Neuvola- ja perhetyö

Neuvola- ja perhetyön yksikkö huolehtii terveydenhuoltolain (1326/2010) ja asetuksen 338/2011 (valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta) mukaisista raskaana olevien naisten, lasta odottavien perheiden sekä alle oppivelvollisuusikäisten lasten ja heidän perheidensä neuvolapalveluista ja sosiaalihuoltolain (710/1982) tarkoittamasta lapsiperheiden kotipalvelusta.

Toimisto huolehtii myös pienten lasten perheille tarkoitettujen varhaisen tuen toimintojen järjestämisestä. Vanhempana jaksamiseen, pienen lapsen vaikeahoitoisuuteen tai perhetilanteen kuormittavuuteen perheet voivat saada tukea tähän yksikköön sijoittuvasta vauvaperhetyön palvelusta silloin, kun neuvolan muu tuki ei riitä. Nykyinen ruotsinkielinen varhaisen tuen palvelu sijoittuu osaksi tätä yksikköä.

Lasten hyvinvoinnin edistämiseksi tärkeää on vanhempien tukeminen jo raskauden alusta alkaen. Äitiys- ja lastenneurolassa kohdataan lähes kaikki lasta odottavat ja lapsen saaneet perheet. Kun neuvolat, lapsiperheiden kotipalvelu sekä erilaiset varhaisen tuen toimintamuodot kootaan samaan yksikköön, luodaan edellytykset vahvistaa neuvolan kautta saatavaa tukea ja apua myös arkielämään, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä kodinhoitoon liittyvissä asioissa. Tavoitteena on, että entistä useampi lapsi ja perhe voi saada tukea ja erityistä tukea riittävän varhain, jo ennen ongelmien kärjistymistä. Samalla vahvistuu terveydenhuoltolain mukaisen terveyden edistämisen näkökulma sekä lastensuojelulain (417/2007) tarkoittama ehkäisevän lastensuojelun näkökulma lasten ja perheiden palveluissa.

Rakenne mahdollistaa hyvän pohjan toimivalle yhteistyölle ensi vuoden alusta perustettavan varhaiskasvatusviraston kanssa.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollossa jatketaan lapsen terveyden ja hyvinvoinnin seurantaa, joka on aloitettu jo äitiys- ja lastenneurolassa. Kouluterveydenhuollon yksikkö huolehtii terveydenhuoltolain ja

asetuksen (338/2011) tarkoittamista kouluterveydenhuollon palveluista perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaille. Kouluterveydenhuolto on osa perusopetuslain (628/1998) mukaista oppilashuollon palvelua.

Kouluterveydenhuolto muodostaa toimiston sisällä oman yksikön. Rakenne mahdollistaa toimivien yhteistyörakenteiden kehittämisen opetusviraston perusopetuslinjan oppilashuollon kanssa. Tavoitteena on yhteistyössä vanhempien ja huoltajien sekä muun oppilashuolto- ja opetushenkilöstön ja muiden tarvittavien tahojen kanssa tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä ja siten vahvistaa edellytyksiä oppimiselle ja terveille aikuisuudelle.

Perheiden erityispalvelut

Yksikköön kootaan sellaisia lapsiperheille tarkoitettuja palveluja, joiden kohderyhmänä ovat monenikäiset lapset perheineen tai kun kyseessä on kohdennetulle ryhmälle tarkoitettu palvelu.

Yksikkö huolehtii sosiaalihuoltolain mukaisesta kasvatus- ja perheneuvonnasta sekä parisuhteen ja vuorovaikutuksen ongelmiin ennaltaehkäisevästi apua tarjoavasta pari- ja perheterapiasta. Perheneuvola huolehtii yhdessä osaston lääkäripalvelujen ja HUS:n kanssa lastenpsykiatrien palvelujen järjestämisestä niin, että sujuva hoitoketju turvataan. Nykyinen sosiaaliviraston ruotsinkielinen kasvatus- ja perheneuvonta sijoittuu osaksi tätä yksikköä.

Sosiaaliviraston perheoikeudellisiin asioihin kuuluvat palvelut sijoittuvat tähän yksikköön. Näitä palveluja ovat sosiaalihuoltolain tarkoittamat adoptioneuvonta, lastenvalvojan tehtäviin kuuluvat isyyden vahvistamiseen liittyvät tehtävät sekä lasten huoltoon, asumiseen, tapaamisoikeuteen ja elatukseen liittyvät sopimukset, perheasioiden sovittelun ja täytäntöönpanosovittelun koordinointi sekä sosiaalilautakunnan selvitykset lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevissa riita-asioissa. Yksikön tehtäviin kuuluvat myös elatusapukanteet sekä edunvalvojan ja edunvalvojan sijaisen hakeminen. Lisäksi yksikössä tehdään sijoitettujen lasten perintäpäätöksiä.

Sosiaalilautakunta on yksi kolmesta sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymästä kansainvälisen adoptiopalvelun antajasta Suomessa. Tämä yksikkö huolehtii kansainvälisen adoptiopalvelun antamisesta.

Lasten puheterapiapalvelut ja foniatrien toiminta on tarkoitettu sekä neuvola- että kouluikäisille lapsille. Foniatrien poliklinikan sijoittuminen perheiden erityispalveluihin turvaa palvelujen saatavuuden molemmille ikäryhmille.

Lastensuojelu

Lastensuojelutoimisto jakautuu viiteen yksikköön, jotka ovat seuraavat:

1. Lastensuojelutarpeen arviointi
2. Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö
3. Lastensuojelun palvelut
4. Sijoituksen sosiaalityö
5. Lastenkotitoiminta

Lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu on lapsen kasvua korjaavaa viimesijaista tukea. Lastensuojelun palvelurakennemuutoksen toteutuminen ja kodin ulkopuolisten sijoitusten vähentäminen edellyttää koko perheen hoitamista kokonaisuutena silloin, kun perheessä on monenlaisia ongelmia. Lastensuojelun vaikuttavuus edellyttää toimivia yhteistyörakenteita ja yhteisten palvelujen kehittämistä paitsi peruspalveluihin myös muihin korjaaviin palveluihin, kuten lasten ja nuorten psykiatriaan ja aikuisten päihde- ja mielenterveyspalveluihin. Lastensuojelu muodostaa uudessa virastossa toimistotasoisien yksikön. Rakenne nostaa lastensuojelun näkökulman vahvasti esiin, kun yhteistyötä ja hoitopolkuja rakennetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Nykyinen sosiaaliviraston ruotsinkielinen lastensuojelu sijoittuu osaksi tätä toimistoa.

Lastensuojelutarpeen arviointi

Yksikkö käsittelee lastensuojeluilmoitukset lapsista, jotka eivät ole lastensuojelussa asiakkaina ja tekee lastensuojelutarpeen selvitykset. Yksikkö huolehtii myös rikoksilla oirehtivien lasten sosiaaliohjauksesta ja sosiaalityöstä. On tärkeää, että selvitysvaihe tehdään perusteellisesti ja että jo selvitysvaiheen aikana perhe saa tukea ja ohjausta. Noin puolet alkaneista uusista avohuollon asiakkuuksista päättyy lastensuojelutarpeen selvitykseen.

Lastensuojelulain mukaan lastensuojelutarpeen selvityksen tulee valmistua viimeistään kolmen kuukauden kuluessa lastensuojeluasian vireille tulosta. Rakenne tukee selvitysten valmistumista lastensuojelulain edellyttämässä määräajassa ja mahdollistaa lastensuojelutarpeen arviointiin yhtenäiset kriteerit, henkilöstön osaamisen kehittämisen sekä selvitysprosessin asiakaslähtöisen kehittämisen.

Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö

Jos lastensuojelun asiakkuus jatkuu lastensuojelutarpeen selvityksen valmistuttua, asiakkuus siirtyy lastensuojelun avohuollon sosiaalityön yksikköön. Tässä yksikössä lapsen sosiaalityöntekijä tekee suunnitelmallista muutostyötä lapsen ja hänen perheensä kanssa ja vastaa lapselle tehtävästä asiakassuunnitelmasta. Asiakkuus avohuollon sosiaalityön yksikössä jatkuu niin kauan, kun lapsi on lastensuojelun avohuollon asiakkaana. Työskentelyn tavoitteena on, että entistä useampi lastensuojelun asiakasperhe voi saada riittävästi tukea, jotta lapsi voi asua omassa kodissa eikä sijoitusta kodin ulkopuolelle tarvita.

Lastensuojelun palvelut

Lastensuojelun palveluja ja tukitoimia järjestetään ja kehitetään lastensuojelun palvelujen yksikössä. Lapsen sosiaalityöntekijä kirjaa asiakassuunnitelmaan, mihin ja millä aikataululla tukitoimilla pyritään saamaan muutosta aikaiseksi.

Lastensuojelun palveluja on tähän asti kehitetty niin sosiaaliviraston perhekeskustoiminnassa kuin sijaishuollossa. Nyt näitä palveluja kootaan yhteen, mikä mahdollistaa palvelujen kokonaisvaltaisen kehittämisen ja henkilöstön osaamisen kehittymisen. Tavoitteena on avohuollon suunnitelmallinen vahvistaminen.

Yksikkö huolehtii kriisityön järjestämisestä lastensuojelun asiakasperheille. Kriisiperhetoiminta, vastaanottolaitokset ja niiden kotiutumista tukeva avotyö sekä kiireellisten sijoitusten ehkäisemistä tukeva nopean puuttumisen perhetyö sijoittuvat tähän yksikköön. Ohjaus lastensuojelun palveluihin ja sijaishuoltoon tapahtuu tässä yksikössä.

Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä lastensuojelun sosiaalityön yksiköiden kanssa. Näin varmistetaan palvelujen kehittyminen muuttuvia asiakastarpeita vastaavasti.

Sijoituksen sosiaalityö

Lasta ja perhettä tuetaan ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla, mutta tilanteen niin vaatiessa järjestetään sijaishuollon palveluja. Yksikkö vastaa huostaan otettujen perhehoitoon ja laitoshoidon sijoitettujen lasten sosiaalityöstä ja vanhempien asiakassuunnitelmista. Sijoitettujen lasten sosiaalityö on rakenteessa jo nyt erotettu avohuollossa tehtävästä sosiaalityöstä. Näin varmistetaan lapselle ja hänen vanhemmilleen sijoituksen aikainen tuki, kuntoutumisen arviointi ja seuranta.

Lastenkotitoiminta

Helsingin omat kuntouttavaa laitoshoidoa järjestävät lastenkodit ja nuorisokodit sijoittuvat tähän yksikköön. Lastensuojelulain mukaan perhehoito on ensisijainen sijaishuollon muoto, mutta jos lasta ei voida sijoittaa perhehoitoon, lastenkotihoidon tehtävänä on turvata sijoitetuille lapsille kuntouttava, turvallinen ja virikkeitä antava kasvuympäristö. Lastenkotihoito voi olla lyhyt- tai pitkäaikaista ja sen sisältö määräytyy lapsen kuntoutuksen tarpeesta.

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö toimisto jakautuu viiteen yksikköön, jotka ovat seuraavat:

1. Nuorten palvelut
2. Sosiaalinen ja taloudellinen tuki
3. Toimeentulotuen maksatus
4. Työllistymisen tuki
5. Maahanmuuttajapalvelut

Nykyinen sosiaaliviraston ruotsinkielinen sosiaalityö ja toimeentulotuki sijoittuvat osaksi tätä toimistoa.

Nuorten palvelut

Nuorten palvelujen yksikköön kootaan laaja-alaisesti nuorille tarkoitettuja palveluja. Ennaltaehkäiseviä palveluja järjestetään tästä yksiköstä sekä opiskeleville että opiskelu- ja työelämän ulkopuolella oleville.

Opiskelemassa olevien ja opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten palveluissa on tällä hetkellä eroja, mikä on sosiaali- ja terveyspolitiikan tavoitteiden vastaista. Nuorten riskikäyttäytyminen on yleisempää ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien kuin lukiolaisten keskuudessa. Myös syrjäytymisuhan alaisia nuoria on enemmän koulutuksen ja työelämän ulkopuolella ja ammattioppilaitoksissa kuin lukioissa. Tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarjoaminen eri elämäntilanteissa oleville nuorille on terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen näkökulmasta erittäin perusteltua. Yksikkö kokoaa nuorille tarkoitettuja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja kehittää ja koordinoi niitä kokonaisvaltaisesti yhteistyössä muiden nuorten palveluista vastaavien toimijoiden kanssa. Nuorten palveluja kehitettäessä yhteistyö myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on tärkeää.

Yksikkö huolehtii terveydenhuoltolain ja asetuksen (338/2011) tarkoittamista opiskeluterveydenhuollon palveluista alueellaan sijaitsevien lukioiden, ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Opiskeluterveydenhuolto on osa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) ja lukiolain (629/1998) mukaista opiskelijahuoltoa. Sen sijoittuminen nuorten palvelujen yksikköön mahdollistaa toimivien yhteistyörakenteiden kehittämisen opetusviraston nuoriso- ja aikuiskoulutuslinjan opiskelijahuollon kanssa. Yksikkö huolehtii terveydenhuoltolain tarkoittamasta terveysneuvonnasta ja terveystarkastuksista opiskelutai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille.

Yksikkö huolehtii nuorisoasemilla omasta tai läheistensä päihteiden käytöstä tai muista riippuvuuksista huolissaan olevista alaikäisistä ja heidän perheistään ja muista läheisistä sekä nuorten mielenterveyspalvelujen kehittämisestä yhteistyössä osaston lääkäripalvelujen ja HUS:n nuorisopsykiatrian kanssa, joka tuottaa Helsingin nuorisopsykiatriset palvelut. Nuorisoaseman asiakkaaksi alaikäisenä tulleen nuoren hoito voi jatkua nuorisoasemalla myös nuoren tultua täysi-ikäiseksi. Hoitoketjun saumattomuus varmistetaan yhteistyössä terveys- ja päihdepalvelujen osaston kanssa. Nuorisoasematoimintaa kehitetään matalan kynnyksen palvelupisteenä, johon nuorten on helppo tulla ja jossa he saavat palveluohjausta sekä moniammatillista apua kasvussa kohti aikuisuutta.

Yksikkö huolehtii toimeentulotuen myöntämisestä ja siihen liittyvästä sosiaalityöstä, kun asiakkaana on alle 25-vuotias nuori. Jos nuorta uhkaa toimeentulotuesta annettuun lakiin (1412/1997) perustuva toimeentulotuen alentaminen koulutuksesta kieltäytymisen tai keskeyttämisen vuoksi, yksikkö huolehtii nuoren tapaamisesta ja suunnitelman laatimisesta yhdessä nuoren kanssa ja ohjaa nuorta tarvittavien palvelujen piiriin.

Yksikkö huolehtii lastensuojelulain mukaisessa jälkihuollossa olevien nuorten sosiaalityöstä, tukiasumistoiminnasta ja nuorten työnohjauksesta. Rakenne mahdollistaa jälkihuollossa olevien nuorten kiinnittymisen myös muihin nuorille tarkoitettuihin palveluihin, kun jälkihuolto sijoittuu samaan yksikköön kuin muut nuorille aikuisille tarkoitetut palvelut.

Sosiaalinen ja taloudellinen tuki

Yksikkö huolehtii toimeentulotuen myöntämisestä ja siihen liittyvästä sosiaalityöstä ja sosiaaliohjauksesta lukuun ottamatta alle 25-vuotiaita

21.9.2012

nuoria, jotka saavat sosiaalityön ja toimeentulotuen palvelut nuorten palvelujen yksiköstä. Yksikkö huolehtii talous- ja velkaneuvonnasta annetussa laissa (713/2000) säädettyjen talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestämisestä aluehallintoviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Asunnottomuutta ennaltaehkäisevä asumisneuvonta sijoittuu tähän yksikköön. Asumisneuvonnan työntekijät antavat palveluja kaikenikäisille helsinkiläisille kiinteässä yhteistyössä kaupungin kiinteistöosakeyhtiöiden kanssa. Toiminnan avulla ennalta ehkäistään häättöjä ja asumissosiaalisia ongelmia. Tähän kokonaisuuteen kuuluu myös häättöjen ja asumissosiaalisten ongelmien vuoksi asunnottomaksi jääneiden lapsiperheiden tilapäisistä asumisjärjestelyistä huolehtiminen. Perheitä autetaan löytämään pysyvä asumisratkaisu mahdollisimman pian. Keskeinen yhteistyökumppani on vuokra-asuntoja välittävä kiinteistöviraston asunto-osasto.

Yksikköön sijoittuva työkykyselvitys on tarkoitettu pitkäaikaistyöttömille ja/tai toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkaille, jotka ovat sosiaaliaseman, työvoiman palvelukeskuksen (Duuri) tai työ- ja elinkeinotoimiston työntekijän arvion mukaan ilmeisen työkyvyttömiä, eikä heidän työkykynsä ole enää kuntoutuksen keinoin palautettavissa. Työkykyselvitykseen ohjatuista asiakkaista yli puolet on sosiaaliasemien ohjaamia. Asiakkaat ovat vailla ensisijaisia etuuksia ja sen vuoksi he ovat käytännöllisesti kaikki myös toimeentulotuen asiakkaita. Toimeentulotuen asiakkuus jatkuu koko eläkeselvitysprosessin ajan. Noin 90 prosentille laitetaan vireille hänen terveydentilansa edellyttämät ensisijaiset etuudet, sairauspäiväraha tai määräaikainen tai pysyvä työkyvyttömyyseläke. Pysyvälle eläkkeelle erilaisten määräaikaisten ratkaisujen jälkeen päätty kaikista asiakkaista lähes 70 %.

Sosiaaliviraston aluetyön yksikkö sijoittuu tähän yksikköön vuoden 2013 loppuun saakka. Siihen kuuluvat toiminnot ja niiden sijoittuminen selvitetään vuoden 2013 aikana.

Toimeentulotuen maksatus

Toimeentulotuen maksatusyksikkö huolehtii virastossa tehtävien kaikkien toimeentulotuen päätösten täytäntöönpanosta ja maksatukseen liittyvästä neuvonnasta. Vuonna 2011 toimeentulotuen päätöksiä tehtiin 275 792.

Sosiaalilautakunta voi ottaa asiakkaan sosiaaliturvaetuuden/-etuudet välitettäväksi, jos asiakas ei pysty itse huolehtimaan rahavaroistaan siten, että hänen toimeentulonsa tai elatusvelvollisuutensa on turvattu. Toimeentulotuen maksatusyksikkö vastaa myös näiden välitysvarojen

maksatuksesta. Vuonna 2011 varojen välityspalvelua saaneita asiakkaita oli 1462.

Toimeentulotuen kirjallisten hakemusten etuuskäsittely jatkuu uudessa organisaatiossa hallinnollisesti hajautettuna. Toimeentulotuen sähköisen asioinnin toteutuessa tulee ajankohtaiseksi keskittää etuuskäsittely tähän yksikköön ja siten turvata toimeentulotukihakemusten käsittelyn sujuvuus.

Työllistymisen tuki

Työllisyyden hoito Helsingissä kuuluu ensisijaisesti työ- ja elinkeinotoimistolle. Henkilöstökeskus koordinoi kaupungin työllisyydenhoitoa ja tuottaa työllistymistä tukevia palveluja helsinkiläisille työttömille.

Helsingin 24 000 työttömästä työnhakijasta yli puolet on vaikeasti työllistyviä. Heillä on yhtä aikaa erilaisia sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia ongelmia.

Työllistymisen tuen yksikköön kootaan työllistymistä tukevia sosiaali- ja terveysviraston vastuulle kuuluvia palveluja. Yksikköön sijoittuvat sosiaalivirastosta työvoiman palvelukeskuksen (Duuri) sekä työhön kuntoutuksen palvelut.

Työllistymisen tuen yksikössä pääpaino on kuntouttavassa ja korjaavassa toiminnassa. Tavoitteena on edistää asiakkaiden osallisuutta yhteiskuntaan ja työmarkkinoille. Erityisenä haasteena on nuorten aikuisten ja maahanmuuttajien osallisuuden varmistaminen.

Maahanmuuttajapalvelut

Maahanmuuttajapalvelut vastaa kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) mukaisen kunnan alkukartoituksen toteuttamisesta ja pakolaisten ja heihin rinnastettavien henkilöiden alkuvaiheen sosiaalipalvelujen järjestämisestä.

Yksikkö hoitaa myös kansainvälistä suojelua hakevien vastaanoton sekä ulkomaalaisten säilöönoton aikaisten palvelujen järjestämisen kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain (746/2011) ja säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002)) mukaisesti. Tehtävät perustuvat edellä mainittujen lakien perusteella valtion kanssa solmittuihin sopimuksiin. Valtio korvaa toiminnasta aiheutuvia kustannuksia alkukartoituksista ja pakolaisten vastaanotosta maksettavien korvausten mukaisesti sekä vastaanottokeskustoiminnan osalta täysimääräisesti.

Vammaistyö

Vammaistyön toimisto koostuu viidestä yksiköstä, jotka ovat:

1. Vammaisten sosiaalityö
2. Vammaisten asumis- ja perhehoitopalvelut
3. Vammaisten työ- ja päivätoiminta
4. Kehitysvammaisten laitospalvelut
5. Kehitysvammapoliklinikka

Vammaistyö käsittää kaikenikäisten vammaisten sosiaalityön, asumis- ja perhehoitopalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun. Vammaistyön palvelut ja niiden organisointi pysyy nykyisellään lukuun ottamatta tällä hetkellä terveyskeskukseen sijoittuvaa vammaisneuvolaa, joka siirtyy tähän toimistoon. Toimistoon keskitetään kaikki erityislainsäädännön (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 519/1977, Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987) perusteella kehitysvammaisille ja vaikeavammaisille annettavat palvelut, jotka muodostavat uudessa virastossa selkeän toiminnallisen kokonaisuuden. Nykyiset sosiaaliviraston ruotsinkieliset vammais- ja kehitysvammahuollon palvelut sijoittuvat osaksi tätä toimistoa.

Vammaisten sosiaalityö

Vammaisten sosiaalityö sisältää vammaisten ja kehitysvammaisten sekä kumpaankin ryhmään kuulumattomien autismikirjon henkilöiden sosiaalityön, sosiaaliohjauksen, palvelusuunnittelun ja päätöksenteon sekä asiakkaiden ja perheiden tukemisen. Lisäksi vammaisten sosiaalityö vastaa sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen päätöksenteosta ja palvelujen toteuttamisesta sekä omaishoidon tuesta. Vammaispalvelun sosiaalityön tavoitteena on edistää vammaisen ihmisen itsenäistä selviytymistä ja vähentää vamman aiheuttamia rajoitteita tai esteitä vammaisen henkilön jokapäiväisestä elämästä.

Vammaisten asumis- ja perhehoitopalvelut

Yksikkö käsittää omina ja ostopalveluina tuotettavat kehitysvammaisten, vaikeavammaisten ja kumpaankin ryhmään kuulumattomien autismikirjon henkilöiden asumispalvelut: kehitysvammaisten ryhmäkodit, kehitysvammaisten tukiasunnot, vammaispalvelulain (380/1987) mukaiset palveluasumisryhmät sekä

syksyllä valmistuvan väliinputoaja-asiakkaiden ryhmäkodin (ns. Paulakoti). Yksiköt sijaitsevat eri puolilla Helsinkiä, omissa palveluissa asiakkaita on noin 600. Yksikkö huolehtii perhehoidon järjestämisestä sekä omana että ostopalveluna.

Vammaisten työ- ja päivätoiminta

Yksikkö huolehtii kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä edistävästä päivätoimintapalveluista sekä kehitysvammaisia ja autismin kirjon henkilöitä avoimille työmarkkinoille valmentavasta tuetun työllistymisen palveluista.

Tuetun työllistymisen palvelu tukee kehitysvammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä avoimille työmarkkinoille ja tarjoaa kokonaisvaltaisen palvelujärjestelmän, johon kuuluu työpaikan hankkiminen, yksilöllinen valmennus työtehtäviin, jatkuva tuki työpaikoilla tukikäyntien avulla ja työsuhteen ylläpito. Palvelun avulla tuetaan vammaisten henkilöiden liittymistä osaksi yhteiskuntaa, elämänlaadun ja toimeentulon parantumista.

Kehitysvammaisten laitospalvelut

Yksikkö vastaa omien laitousyksiköiden (Killinmäki ja Sofianlehto ja Sofianlehdon kokonaisuuteen kuuluvat pienyksiköt Lasten pienryhmäkoti ja Pitäjän pienryhmäkoti) laitoshoitopalveluista sekä laitoshoidon ostopalveluista.

Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi 2007 selvityksen kehitysvammaisten laitospalvelujen korvaamisesta asumispalveluilla (2007:73). Valtioneuvosto antoi periaatepäätöksen kehitysvammaisten asumisohjelmaksi 21.1.2010. Sosiaali- ja terveysministeriö seuraa kuntakyselyillä ohjelman etenemistä.

Sosiaalilautakunnan hyväksymän Asu-suunnitelman mukaan laitospalvelut lakkaavat vuoteen 2015 mennessä ja ne korvataan asumispalveluilla. Kun palvelurakenteen muutos etenee, kehitysvammaisten laitospalvelut -yksikkö voidaan lakkauttaa.

Kehitysvammapoliklinikka

Kehitysvammapoliklinikka (nykyinen vammaisneuvola) vastaa kuntoutuksen suunnittelusta ja osittaisesta erityispalvelujen toteutuksesta (lääkäri-, fysioterapia-, puheterapia- ja toimintaterapiapalvelut, audiovisuaaliset palvelut ja sairaanhoitajapalvelut). Kehitysvammapoliklinikka tekee kehitysvammalain mukaiset esitykset erityishuollon johtoryhmälle

uusien asiakkaiden asiakkuudesta ja kehitysvammalain mukaisen erityishuolto-ohjelman sisällöstä. Kehitysvammapoliklinikka on erityisosaamista vaativa yksikkö, joka muodostaa oman hallinnollisen kokonaisuuden. Sen kaikki työntekijät sijoittuvat kehitysvammapoliklinikan ylilääkärin suoraan alaisuuteen.

Lääkäripalvelut

Osaston lääkäripalvelut kootaan toimistotasoiseen yksikköön. Lääkäripalveluihin sijoittuvat osaston kaikki lääkärit (kouluterveydenhuollon ja opiskeluterveydenhuollon lääkärit, neuvolalääkärit, lastenpsykiatrit, nuorisoaseman lääkärit) lukuun ottamatta kehitysvammapoliklinikan ja foniatriksen poliklinikan lääkäryövoimaa. Näin varmistetaan lasten ja nuorten palvelujen kehittäminen myös lääketieteellisestä näkökulmasta yhtenäisesti. Terveysasemien kanssa sovitaan sujuva yhteistyö neuvolalääkäripalvelujen toimittamisesta neuvola- ja perhetyön yksikölle. Erikoislääkäripalvelujen työnjaosta sovitaan HUS:in kanssa.

Terveys- ja päihdepalvelut osaston toimistot

Terveys- ja päihdepalvelut osasto muodostuu neljästä toimistosta, jotka ovat seuraavat:

1. Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka
2. Päivystys
3. Psykiatria- ja päihdepalvelut
4. Suun terveydenhuolto

Terveys- ja päihdepalvelut osastoa johtaa osastopäällikkö, joka toimii osaston toimistojen päälliköiden esimiehenä.

Osaston toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja sen pohjalta lautakunnan hyväksymä käyttösunnitelma, jossa osastolle on kohdennettu määrärahat. Osastopäällikkö vastaa osaston kokonaisbudjetista ja jokainen toimistopäällikkö vastaa oman toimistonsa kokonaisbudjetista.

Terveys- ja päihdepalvelut osaston toimistojen tehtävät

Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka

Toimistossa on viisi yksikköä, jotka ovat

1. Etelän terveysasemat
2. Idän terveysasemat
3. Lännen terveysasemat
4. Pohjoisen terveysasemat
5. Sisätautipoliklinikka

Terveysasemia on yhteensä 26 (Etelän terveysasemat 6, Idän terveysasemat 6, Lännen terveysasemat 6, Pohjoisen terveysasemat 8). Etelän terveysasemiin kuuluvat myös perhesuunnitteluneuvola ja tupakkaklinikka, Idän terveysasemiin terveystieteiden yksikkö ja Lännen terveysasemiin epidemiologinen yksikkö.

Terveysasemien tehtävänä on huolehtia terveydenhuoltolain 24 §:n mukaisesta kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Lisäksi terveysasemat vastaavat terveyskeskuslääkäreiden hoidossa olevien neuvola-asiakkaiden ja kotihoidon potilaiden lääkäripalveluista.

Terveysasemien palveluja ovat lääkärin ja hoitajan vastaanotot, joita toteutetaan työparityöskentelynä ja terveydenhuoltolain edellyttämää vapaan hakeutumisen listautumismallia noudattaen. Terveysasemien moniammatillinen perustason mielenterveys-, päihde- ja sosiaalityö on kuvattu jäljempänä psykiatria- ja päihdepalvelujen toiminnan kuvauksen yhteydessä. Terveysasemien palveluvalikoima on laajentunut koskemaan myös avofysioterapiapalveluja ja erikoislääkärikonsultaatioita. Matalan kynnyksen palveluna järjestetään terveystieteiden yksikköä.

Sisätautipoliklinikka tarjoaa erikoissairaanhoitolain mukaisia sisätautien vastaanotto- ja konsultaatiopalveluja sekä ravitsemusterapiapalveluja. Hoitoonohjauksen periaatteissa on määritelty yksityiskohtaisesti työnjako Helsingin kaupungin ja HUS:n erikoissairaanhoidon kesken.

Terveysasemien ja sisätautien poliklinikan sijainti samassa toimistotasoisessa yksikössä edistää jo aloitettua terveydenhuoltolain mukaista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiota.

Päivystys

Päivystys jakaantuu kolmeen yksikköön, jotka ovat

1. Haartmanin päivystys
2. Malmin päivystys
3. Sosiaali- ja kriisipäivystys

Haartmanin päivystykseen kuuluu hallinnollisesti myös lasten terveyskeskuspäivystys ja 10023:n lääkäripäivystys.

Somaattisen sairaanhoidon ja sosiaalitoimen ympärivuorokautinen päivystys yhdistyvät samaan toimistotasoiseen yksikköön, kun sosiaali- ja kriisipäivystys sijoittuu tähän toimistoon. Tämä edesauttaa niiden yhteistä sisällön kehittämistä, moniammatillista osaamisen hyödyntämistä samoin kuin kriisitilanteisiin valmistautumista ja hallintaa. Yhteistyö poliisin ja hätäkeskuksen kanssa on tärkeää sekä sosiaali- että terveydenhuollon päivystystoiminnoissa. Samassa toimistossa tämä yhteistyö voidaan rakentaa sujuvaksi.

Haartmanin ja Malmin päivystys

Päivystyshoito tarkoittaa äkillisen sairastumisen, vamman tai kroonisen sairauden vaikeutumisen edellyttämää välitöntä arviointia ja hoitoa. Päivystystoiminta on määrältään, kustannuksiltaan ja sisällöltään merkittävä osa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuutta. Sillä on ratkaiseva vaikutus asiakkaan ja potilaan koko hoitoketjuun, hoidon tuloksiin ja sen kustannuksiin. Kuntoutus ja toimintakykyä ylläpitävä työote on aloitettava välittömästi jo päivystyksessä hoidon rinnalla ja se jatkuu koko hoitoketjun läpi. Vuodepotilailta häviää 5 % lihasvoimasta vuorokaudessa. Kuntoutuksen ja toimintakykyä ylläpitävän työotteen puuttuminen voi johtaa enneaikaiseen laitoshoitoon.

Helsingin kaupunki järjestää asukkaidensa perusterveydenhuollon päivystyksen omana toimintanaan Malmin (väliaikaisesti Mariassa) sairaalassa sekä Haartmanin sairaalassa. Haartmanin ja Malmin (Marian) päivystysyksiköt käsittävät terveyskeskuspäivystyspisteet, pientraumapäivystykset, sairaalapäivystykset ja päivystystä tukevat vuodeosastot.

Haartmanin päivystys käsittää myös lasten terveyskeskuspäivystyksen. Alle 16-vuotiaiden lasten ja nuorten virka-ajan ulkopuolinen terveyskeskuspäivystys sijaitsee Lastenlinikalla. Öisin klo 22-8 päivystää Lastenklinikan päivystyspoliklinikka. Hoitoonohjauksen periaatteissa ja järjestämissuunnitelmassa määritellään yksityiskohtaisesti työnjako perusterveydenhuollon päivystyksen (Helsingin kaupunki) ja erikoissairaanhoidon (HUS) välillä.

Päivystys tekee kiinteää yhteistyötä kotihoidon ja kaupunginsairaalan sekä ympärivuorokautisen hoiva-asumisen yksiköiden kanssa, jotta hoitoketjujen sujuvuus varmistetaan.

Sosiaali- ja kriisipäivystys

Sosiaalipäivystys auttaa sosiaalihuollon kriisitilanteissa lähinnä iltaisin ja viikonloppuisin. Palvelu sisältää ohjausta, neuvontaa, sosiaalityön tarpeen arviointia ja toimenpiteisiin ryhtymistä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kokemissa ongelmatilanteissa.

Sosiaalipäivystyksen työtehtävissä korostuu lastensuojelun akuuttisosiaalityö, mikä edellyttää toimivia yhteistyörakenteita lastensuojelun kanssa. Kriisipäivystyksen työntekijät antavat henkistä ensiapua puhelimitse, tekevät tarvittaessa kotikäyntejä ja tulevat tarvittaessa onnettomuuspaikalle. He selvittävät myös jatkopalvelujen ja tuen tarpeen ja auttavat sen järjestämisessä.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen yhteyteen sijoittuu myös poliisitoimen kanssa tehtävää yhteistyötä koordinoiva poliisisosiaalityö lukuun ottamatta selviämishoitoaseman yhteyteen sijoittuvaa Töölön säilönottosuojan poliisisosiaalityötä. Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa tehdyn toimeksiantosopimuksen mukainen rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelutoiminta sijoittuu sosiaali- ja kriisipäivystykseen kuten tälläkin hetkellä.

Psykiatria- ja päihdepalvelut

Psykiatria- ja päihdepalvelut toimisto jakaantuu seitsemään yksikköön, jotka ovat

1. Etelän psykiatria- ja päihdekeskus
2. Idän psykiatria- ja päihdekeskus
3. Lännen psykiatria- ja päihdekeskus
4. Pohjoisen psykiatria- ja päihdekeskus
5. Psykiatrian ja päihdehuollon erityispalvelut
6. Psykiatrinen sairaalahoito ja päivystys
7. Asumisen tuki

Mielenterveys- ja päihdepalvelut yhdistyvät ensimmäistä kertaa Helsingissä samaan toimistotasoiseen yksikköön. Rakenne luo mahdollisuuden väestöä palvelemaan kokonaisvaltaiseen, edistävään, ehkäisevään ja korjaavaan mielenterveys- ja päihdetyöhön, sen kehittämiseen ja siihen tarvittavien voimavarojen tehokkaaseen

käyttöön. Tavoitteena on, että asiakkaiden ja potilaiden tarvitsemat palvelut toteutetaan tarkoituksenmukaisena ja joustavana kokonaisuutena. Asiakkailta ja potilailta tulee olla käytettävissään monimuotoisia avohoitoa tukevia palveluja, joita tuottavat julkisen sektorin lisäksi myös kolmas ja yksityinen sektori. Tärkeä tukimuoto on kolmannen sektorin tuottama vertaistukitoiminta.

Kansallinen mielenterveys- ja päihdepalvelujen suunnitelma painottaa kaikkien ikäryhmien mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisessä perus- ja avohoitopalveluja. Palveluihin tulisi päästä ns. yhden oven periaatteella ja saatavilla tulisi olla yhdistettyjä mielenterveys- ja päihdeavohoitopalveluja. Uuden sosiaali- ja terveysviraston organisaatiomalli on valtakunnallisen linjauksen mukainen.

Mielenterveys- ja päihdepalveluja sääteleviä lakeja ovat mm. terveydenhuoltolaki, erikoissairaanhoidolaki (1062/1989), mielenterveyslaki (1116/1990) ja päihdehuoltolaki (41/1986). Yksikön perustehtävä on järjestää helsinkiläisten aikuisten tarvitsemat psykiatriset erikoissairaanhoidon ja päihdetyön palvelut joko omana toimintana tai ostopalveluina. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat oman toiminnan lisäksi HUS:n ja muiden tuottajien erityispalvelut sekä perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelut ja mielenterveysalan järjestöjen toiminta.

Yhden oven periaatteen toteuttamiseksi terveysasemilla on matalan kynnyksen periaatteella toimivat psykiatrisen sairaanhoitajan, päihdehoitajan ja sosiaalineuvojan vastaanotot. Terveysasemien mielenterveys- ja päihdetyöntekijät kuuluvat hallinnollisesti Psykiatria- ja päihdepalvelut toimistotasoiseen yksikköön. Esitetty rakenne tukee perustason mielenterveys- ja päihdetyön sisällöllistä osaamista. Lisäksi läheinen yhteys varmistaa psykiatrin ja päihdelääkärin konsultaatiotuen toteutumisen. Työntekijöiden on kuitenkin samalla säilytettävä ”terveysasemaorientaatio”, jotta heidän työpanoksensa pysyy toimivana osana terveysasemien työtä ja palvelujen käyttäjien helposti saavutettavissa.

Psykiatria- ja päihdepalvelut toimistotasoisessa yksikössä yhdistyy mielenterveys- ja päihdetyön erikoistason osaaminen. Yhdistyneissä yksiköissä hoidetaan psykooseista ja kaksisuuntaisista mielialahäiriöistä kärsiviä potilaita, kaksoisdiagnoosipotilaita, itsemurhavaarassa olevia, moniongelmaisista päihteiden sekakäyttäjiä ja muuta erikoistason hoitoa tarvitsevia mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiviä.

Psykiatria- ja päihdekeskukset

Nykyiset erikoistason psykiatriset avohoitoyksiköt (terveyskeskuksen psykiatrian poliklinikat) ja päihdehuollon erityispalvelujen avoyksiköt yhdistetään neljäksi alueelliseksi psykiatria- ja päihdekeskukseksi. Tähän kuuluvat nykyinen psykiatrinen avohoitotoiminta sekä A-klinikat ja muu päihdetyön avohoitotoiminta. Yksikköön kuuluvat myös psykiatrian päiväsairaalat, ehkäisevä päihdetyö, päivätoimintakeskukset, terveysasemien päihdetyöntekijät ja psykiatriset sairaanhoitajat, terveysasemia konsultoivat psykiatrit, yksilöasiakkaiden ja perheiden avokuntoutus sekä päihdehuollon jälkikuntoutus.

Psykiatrian ja päihdehuollon erityispalvelut

Yksikköön kootaan muita psykiatrian ja päihdehuollon palveluja täydentäviä tai syventäviä toimintoja, jotka palvelevat koko kaupunkia tai nimettyjä potilas ja asiakasryhmiä. Osa tähän yksikköön sijoittuvista toiminnoista on varsin pieniä, erikoistuneita työryhmiä, jotka on tarkoituksenmukaista koota isompaan toimintakokonaisuuteen. Näitä ovat mielialahäiriökeskus, tehostetun avohoidon yksikkö, kaksisuuntaisen mielialahäiriön tutkimus- ja hoitokeskus, ryhmäterapiakeskus, konsultaatiotyöryhmät (lastensuojelu, vanhuspsykiatria, somaattiset päivystykset, neuropsykiatria, neuropsykologitoiminta, maahanmuuttajaryhmät) sekä psykiatrian ja päihdetyön fysioterapia.

Lisäksi päihdepalveluista tähän yksikköön sijoittuvat katkaisu- ja vieroitushoito, päihdehuollon laituskuntoutus sekä huumeelinikka mukaan lukien korvaushoitoarviot sekä kaksois- ja kolmoisdiagnoosiasiakkaiden vaativat hoitoarviot. Päihdeongelmaisten laitoshoidon voi olla lyhytaikaista, fyysisten vieroitusoireiden hoitamiseen tähtäävää tai katkaisuhoidon tai pidempiaikaista laituskuntoutusta. Samanaikaisia mielenterveys- ja päihdeongelmia voidaan hoitaa päihdeongelmallisille tarkoitetuissa laitoksissa silloin, kun niiden hoito ei vaadi mielenterveyslain mukaisia tahdosta riippumattomia hoitopäätöksiä eikä potilaalla ole vakavaa psykiatrista tai somaattista häiriötä tai sairautta.

Psykiatrinen sairaalahoito ja päivystys

Auroran sairaala muodostaa psykiatrisen sairaalahoidon keskuksen. Alueella toimii myös ympäri vuorokauden avoinna oleva psykiatrian päivystyspoliklinikka. Sairaaloimintojen yhteydessä toimii myös erikoishoidon poliklinikka, psykiatriseen erikoissairaanhoidon läheisesti liittyvä Auroran asumiskuntoutus ja ympärivuorokautinen neuvontapuhelintoiminta. Uutena toimintona tähän yksikköön siirtyy selviämishoitoasema sekä selviämishoitoasemalla ja

säilöönottosuojassa työskentelevät sosiaali- ja terveystoimen työntekijät yhtenä hallinnollisena kokonaisuutena.

Tavoitteena on psykiatrisen sairaalahoidon kehittäminen vähemmän laitostavaksi ja leimaavaksi hoidoksi. Myös mielenterveys- ja päihdeongelmaisten runsas somaattinen sairastaminen voidaan nykyistä paremmin ottaa huomioon, kun terveysasemat ja somaattinen päivystys sijoittuvat samaan osastoon.

Mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivien kuntoutus on monimuotoista ja se on osa hoitoprosessia alkaen akuuttivaiheen varhaiskuntoutuksesta ja jatkuu tarvittaessa yksilöllisesti räätälöitynä psykososiaalisena ja ammatillisena kuntoutuksena.

Asumisen tuki

Asumisen tuen yksikkö tekee asunnottomien arviointi- ja sijoitustyötä sekä asumispalveluihin liittyvää lähi- ja sosiaalityötä. Yksikköön kuuluu asunnottomien arviointi- ja sijoitustoiminta, tukiasuminen (esim. Vanhan Viertotien asumisyksikkö ja tukikodit), Hietaniemenkadun palvelukeskus sekä päihdehuollon asumispalvelut ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut ja perhehoito.

Asumisneuvonta sijoittuu Perhe- ja sosiaalipalvelujen osastolle ja alle 65-vuotiaiden monisairaiden palveluasuminen Sairaala, kuntoutus ja hoiva osastoon.

Valtakunnallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma painottaa, että psykiatrisen sairaalahoidon ja päihdehuollon laitoshoidon ei saa johtua asumisongelmista. Kun asumisen tuki sijoitetaan samaan toimistotasoiseen yksikköön psykiatrian ja päihdepalvelujen kanssa, luodaan rakenteelliset edellytykset sujuvalle hoitoketjulle.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon tehtävänä on järjestää terveydenhuoltolain 26 §:n ja asetuksen (338/2011) (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta) mukaiset suun terveydenhuollon palvelut. Lisäksi osasto huolehtii hammaslääkäreiden peruskoulutuksen kliinisen vaiheen opetuksesta yhteistyössä Helsingin Yliopiston ja HUS:n kanssa. Yksikkö vastaa lisäksi yhteistyösopimusten puitteissa järjestettävistä palveluista muille pääkaupunkiseudun kunnille ja Helsingin yliopistolle, samoin kuin muusta suun terveydenhuollon alaan liittyvästä toiminnasta erillisten sopimusten mukaisesti.

Suun terveydenhuollon toimisto jakaantuu kahteen yksikköön, jotka ovat

1. Lähipalvelut
2. Keskitetyt palvelut

Lähipalvelut vastaavat hammaslääketieteellisten perushoitopalvelujen, mukaan lukien tavanomainen erikoishammaslääkäritasoinen oikomishoito ja yleisanestesiapalvelut, tuottamisesta helsinkiläisille sekä lainsäädännön edellyttämällä tavalla myös muiden kuntien asukkaille, joita ovat välitöntä ensiapua tarvitsevat ja koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon piiriin kuuluvat ulkokuntalaiset.

Keskitetyt palvelut vastaa suun terveydenhuollon keskitetyistä palveluista. Keskitettyihin palveluihin kuuluvat yliopistohammasklinikka, pääkaupunkiseudun Suun erikoishoidon yksikkö (PKS-Sehyk), päivystys sekä ostopalvelut ja ajanvaraus.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosaston toimistot

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosasto muodostuu kuudesta toimistosta, jotka ovat seuraavat:

1. Sosiaalityö ja arviointitoiminta
2. Monipuoliset palvelukeskukset
3. Kotihoito
4. Kaupunginsairaala
5. Kuntoutuksen osaamiskeskus
6. Ympäri vuorokautinen hoiva-asuminen

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosastoa johtaa osastopäällikkö ja hän toimii osaston toimistojen päälliköiden esimiehenä.

Osaston toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja sen pohjalta lautakunnan hyväksymä käyttösunnitelma, jossa osastolle on kohdennettu määrärahat. Osastopäällikkö vastaa osaston kokonaisbudjetista ja jokainen toimistopäällikkö vastaa oman toimistonsa kokonaisbudjetista.

Sosiaalityö ja arviointitoiminta

Toimisto jakaantuu kahteen yksikköön, jotka ovat:

1. Sosiaalityö
2. Arviointitoiminta

Sosiaalityö

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosastossa sijaitsevaan Sosiaalityön yksikköön sijoittuvat hallinnollisesti ympärivuorokautisen hoivan mitoitukseen kuulumattomat osaston gerontologinen sosiaalityö, terveyssosiaalityö, lähityö (sosiaaliohjaus) ja palveluohjaus. Toiminnan painopisteenä on toimintakyvyltään heikentyneiden ja iäkkäiden ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tavoitteena on vahvistaa ihmisten omia voimavaroja ja tukea heitä tekemään hyvinvointia ja terveyttä edistäviä valintoja. Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat työskentelevät sijoitettuina kotihoitoon, kaupunginsairaalaan ja kuntoutuksen osaamiskeskukseen.

Palveluohjaukseen sisältyy laaja-alainen tiedotus, neuvonta ja ohjaus omatoimiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä palvelujen ja sosiaaliturvan ohjaus. Yksikkö vastaa terveydenhuoltolain 20 §:n tarkoittamista iäkkäiden neuvontapalvelujen järjestämisestä, sosiaalihuoltolain 40 a §:n mukaisesta palvelutarpeen arvioinnista 75 vuotta täyttäneille, jotka eivät ole muiden palvelujen piirissä, sekä ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi tehtävistä ehkäisevistä kotikäynneistä.

Palveluohjauksen tavoitteena on, että kuntalaiset saavat tarvitsemansa palvelut ja heitä tuetaan sellaisin toimintamuodoin, jotka mahdollistavat itsenäisen asumisen ja luovat edellytykset selviytyä omatoimisesti päivittäisistä toiminnoista. Palveluohjauksen työntekijät etsivät yhdessä asiakkaan ja hänen läheisensä kanssa apua, kun henkilön elämän sujuminen ja arjesta selviytyminen on heikentynyt.

Palveluohjauksessa hyödynnetään kunnan järjestämien palvelujen lisäksi kolmannen sektorin ja yksityisen palveluja, vapaaehtoistyötä sekä erilaisia palvelumuotoja kuten palveluseteliä. Viraston vapaaehtoistyön koordinaattorit sijoittuvat tähän yksikköön. Nykyiset sosiaaliviraston ruotsinkieliset sosiaali- ja lähityön, sosiaaliohjauksen ja vapaaehtoistyön koordinoinnin resurssit sijoittuvat osaksi tätä yksikköä.

Arviointitoiminta

Arviointitoiminta käsittää hoitoprosessin alkupäähän ja loppupäähän sijoittuvat kaksi kokonaisuutta: hoitokoordinaattoritoiminnan sekä toimintakyvyltään alentuneiden ja monisairaiden henkilöiden Selvitys,

sijoitus ja arviointitoiminnan (SAS) prosessi. Ostopalveluna ja palvelusetelillä järjestettävät hoiva-asumisen palvelut ja määrärahat ovat tässä yksikössä.

Hoitokoordinaattoreiden tehtävänä on tehostaa potilaiden kotiutumista HUS:sta ja päivystyspoliklinikoilta. Tavoitteena on, että osa kaupunginsairaalan jatkohoitoon arvioiduista potilaista voidaan avohoidon tukitoimien turvin ohjata suoraan kotiin ja näin sujuvoittaa hoitoprosessia.

Viimesijaisena keinona kotona selviytymisen käydessä mahdottomaksi on turvata toimintakyvyltään alentuneelle asiakkaalle ympärivuorokautinen hoitopaikka, johon liittyvä päätöksenteko tapahtuu SAS-prosessissa.

Monipuoliset palvelukeskukset

Toimisto jakaantuu seitsemään yksikköön, jotka ovat:

1. Kinaporin monipuolinen palvelukeskus
2. Kontulan monipuolinen palvelukeskus
3. Kustaankartanon monipuolinen palvelukeskus
4. Riistavuoren monipuolinen palvelukeskus
5. Roihuvuoren monipuolinen palvelukeskus
6. Syystien monipuolinen palvelukeskus
7. Töölön monipuolinen palvelukeskus

Monipuolinen palvelukeskus sisältää monipuolisia, ennaltaehkäiseviä ja kuntoutumista edistäviä palveluja palvelukeskustoiminnoista ympärivuorokautiseen hoitoon ja hoivaan yhdessä alueellisessa rakenteellisessa kokonaisuudessa tai verkostomaisessa ajatusmallissa. Monipuolisten palvelukeskusten palveluvalikoimaan kuuluu lähiympäristön asiakkaille tarkoitettuja lievää ja keskivaikeaa dementiaa sairastavien päivätoimintaa, lyhytaikaishoitoa, toimintakykyä ylläpitävää ja kuntoutumista tukevaa hoitoa arviointi- ja kuntoutumisosastoilla kotihoidon potilaille ja sairaalajakson jälkeen. Lisäksi monipuolisissa palvelukeskuksissa on ympärivuorokautisen hoivan palveluasumista. Palvelukeskuksiin voi kuulua lähialueella sijaitsevia palveluyksiköitä.

Nykyinen sosiaaliviraston ruotsinkielinen päivätoiminta sijoittuu tähän toimistoon.

Toimintamalli on saanut alkunsa Helsingin kaupungin vuosien 2006 - 2009 vanhuspalveluohjelmasta. Malli on kehitetty asiakaslähtöisesti vastaamaan ikääntyvän helsinkiläisen tarpeisiin eri elämäntilanteissa. Tavoitteena on "ageing in place" -periaatteen mukaisesti, että asiakkaat saavat palvelut lähialueperiaatteen mukaisesti saman katon alta. Tavoitteena on myös, ettei iäkkäiden ihmisten tarvitse toimintakyvyn heiketessä muuttaa palvelumuodosta ja paikasta toiseen, vaan että palveluja tuotetaan iäkkäiden tarpeiden mukaan sinne missä he asuvat. Monipuolisissa palvelukeskuksissa on palveluja kevyemmistä virkistys- ja harrastustoiminnoista ympärivuorokautiseen hoiva-asumiseen.

Uudessa organisaatiossa monipuolisten vanhustenkeskusten kehittäminen jatkuu laajentamalla palvelut ikääntyneiden palveluista myös alle 65-vuotiaille palveluja tarvitseville. Ne on koottu samaan toimistotasoiseen yksikköön, jotta yhtenäinen toiminnan kehittäminen turvataan.

Kotihoito

Toimisto jakaantuu yhdeksään yksikköön, jotka ovat:

1. Eteläinen kotihoitoyksikkö
2. Keskinen kotihoitoyksikkö
3. Läntinen kotihoitoyksikkö
4. Pohjoinen kotihoitoyksikkö
5. Itäinen kotihoitoyksikkö
6. Kaakkoinen kotihoitoyksikkö
7. Lounainen kotihoitoyksikkö
8. Kotihoidon lääkärit
9. Omaishoidon tuki

Kotihoitoyksiköt

Kotihoito on palvelujärjestelmän tärkeä solmukohta palveluketjun sujuvuuden kannalta. Se vastaa sosiaalihoitolaisten mukaisen kotipalvelun, terveydenhuoltolaisten mukaisen kotisairaanhoidon ja sosiaalihoitoasetuksessa (603/1986) tarkemmin määriteltyjen kotihoidon tukipalvelujen kuten ateria-, kauppa-, siivous-, kylvytys- ja lääkehuollon palvelujen järjestämisestä. Lisäksi toimistoon kuuluvat omaishoidon tukitoimet sekä päivätoiminta. Toimistoon keskitetään

toimintakyvyltään alentuneiden henkilöiden kotona selviytymistä tukevat palvelut.

Kotihoito järjestää vanhusten, toipilaiden, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten terveydentilan ja toimintakyvyn tuen ja sairauksien hoidon ja palvelut niin, että eläminen kotona on turvallista. Asiakkaan hoito perustuu yksilölliseen hoitosuunnitelmaan ja yhtenäisiin tarpeen arvioinnin kriteereihin. Kotihoito palvelee ympäri vuorokauden kaikkina vuoden päivinä. Tavoitteena on järjestää palvelut tasapuolisesti siten, että hoidon ja palvelun kriteerit ovat yhteneväiset kaikkialla Helsingissä. Kotihoidon sijoittuminen omaksi toimistotasoiseksi yksiköksi tukee tämän tavoitteen saavuttamista.

Ruotsinkielinen kotihoitopalvelu keskitetään Helsingin eteläiselle palvelualueelle.

Kotihoidon lääkärit

Valtaosalla kotihoidon potilaista on lääkäri omalla terveysasemalla. Kotihoidon yksikköön sijoittuvat kokonaan kotihoidossa toimivat lääkärit. Aiemmin kaupunginsairaalaan hallinnollisesti kuuluneet kotihoidon lääkärit muodostavat uuden viraston kotihoidossa oman yksikön. Kotihoidon asiakkaat saavat tarvitsemansa lääkäripalvelut kotiin, mikäli niiden järjestäminen muilla tavoin ei ole tarkoituksenmukaista.

Omaishoidon tuki

Kotihoidon kykyä turvata akuutti ja ympärivuorokautinen hoito vahvistetaan liittämällä omaishoidon tuki kotihoidon yhteyteen. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka sisältää hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut sekä omaishoitajalle annettavan hoitopalkkion, vapaan ja muut omaishoitoa tukevat palvelut (laki omaishoidon tuesta 937/2005). Omaisten vastuun vahvistaminen osana palvelujärjestelmää edellyttää omaishoidon tuen laajentamista ja toimivien tukijärjestelmien kehittämistä kaikille omaishoidossa toimiville. Nykyinen sosiaaliviraston ruotsinkielinen hoivaa ja hoitoa tarvitsevien omaishoidon tuki sijoittuu osaksi tätä yksikköä.

Kaupunginsairaala

Toimisto jakaantuu viiteen yksikköön, jotka ovat:

1. Herttoniemen sairaala
2. Laakson sairaala
3. Malmin sairaala

4. Suursuon sairaala

5. Kotisairaala

Sairaalat

Kaupunginsairaalan toimipisteitä ovat Herttoniemen, Laakson, Malmin ja Suursuon sairaalat. Kaupunginsairaalan perustehtävänä on huolehtia akuutista vuodeosastohoidosta ja kotisairaalahoidosta tilanteissa, jossa päivystysyksikön tai erikoissairaanhoidon (HUS) hoitoa ei enää tarvita. Tehtävänä on somaattisten sairauksien diagnosointi, hoitaminen ja potilaiden toimintakyvyn tukeminen. Akuuttihoito on moniammatillista ja kuntouttavaa tähdäten potilaiden varhaiseen kotiutumiseen pääosin kotihoidon tuella.

Kaupunginsairaalan sairaalat hoitavat kotihoidon, hoiva-asumisen ja palvelukeskusten asiakkaita tilanteissa, joissa tarvitaan akuuttia vuodeosastohoitoa, muttei päivystysyksikön apua. Kaupunginsairaala toimii yhteistyössä päivystysyksikön, HUS:n sekä Sairaala, kuntoutus ja hoivaosaston muiden yksiköiden kanssa.

Sairauksien hyvä hoito, tavoitteellinen kuntoutus ja kuntoutumista edistävä toiminta ovat olennainen osa kaupunginsairaalassa tapahtuvaa hoitoa.

Kaupunginsairaalan yksiköissä jatketaan profiloitumista, mikä lisää henkilökunnan osaamista ja helpottaa rekrytointia. Akuuttia geriatrasta hoitoa tarjotaan edelleen kaikissa sairaaloissa. Kaupunginsairaalaan sijoittuvia profiiliosastoja ovat muun muassa infektio-osastot, MRSA-osastot, haava-osastot, saattohoito-osastot ja psykogeriatriset osastot.

Kotisairaala

Kotisairaalatoiminta muodostaa kaupunginsairaalan yhden hallinnollisen yksikön. Kotisairaala antaa potilaille sairaalan vuodeosastotasoista hoitoa kotona. Kotisairaaloitten turvallinen toiminta edellyttää joustavaa mahdollisuutta siirtää potilas suoraan vuodeosastolle, jos kotona hoitaminen käy mahdottomaksi, ja tämä edellyttää saumatonta yhteistyötä vuodeosastojen kanssa samassa toimistotasoisessa yksikössä.

Kuntoutuksen osaamiskeskus

Toimisto jakaantuu kuuteen yksikköön, jotka ovat:

1. Neurologinen poliklinikka ja kuntoutustoiminta
2. Traumakuntoutus

3. Fysiatrian poliklinikka
4. Kuntoutussuunnittelu ja apuvälinepalvelut
5. Fysioterapiapalvelut
6. Toimintaterapiapalvelut

Kuntoutuksen osaamiskeskuksen tehtävänä on tuottaa monipuolisia sairaalatasoisia kuntoutuksen avo- ja vuodeosastopalveluja mukaan lukien lääkinällinen kuntoutus. Yksikköön kuuluvat polikliinisia kuntoutuspalveluja tuottavat fysiatrian, neurologian ja kuntoutuksen poliklinikat sekä geriatriset muistipoliklinikat, terapiapalvelut, kuntoutussuunnittelu ja -ohjaus, apuvälinepalvelut, lääkinällisen kuntoutuksen ostopalvelut ja veteraanikuntoutus. Lisäksi kuntoutuksen osaamiskeskus tuottaa sairaalatasoista kuntoutusta profiloituneilla osastoilla, joita ovat neurologiset aivohalvausosastot ja traumakuntoutusosastot.

Potilaat tulevat Kuntoutuksen osaamiskeskukseen diagnoosilähtöisesti pääosin suoraan HUS:n neurologiselta osastolta ja Töölön sairaalan traumaosastoilta. Rakenne mahdollistaa hoitoketjun kehittämisen Käypä hoito suosituksen mukaisesti tuloksellisen kuntoutuksen mukaisesti.

Neurologinen poliklinikka ja kuntoutustoiminta sisältää neurologian poliklinikan ja neurologiset kuntoutusosastot. Myös neuropsykologit sijoittuvat tähän yksikköön.

Neurologian poliklinikka toimii lähetepoliklinikkana yli 65-vuotiaille sekä kaikille helsinkiläisille muistipotilaille iästä riippumatta. Yksikön neurologit konsultoivat kaupunginsairaalan osastoja. Neurologisten potilaiden jatkokuntoutus tapahtuu myös neurologian poliklinikalla. Aikuisneurologiset puheterapiapalvelut sijoittuvat tähän yksikköön.

Traumakuntoutukseen sisältyvät vuodeosastot, joihin potilaat tulevat Töölön sairaalasta. Osastojen toiminnasta pääosa kohdistuu lonkkamurtumapotilaiden kuntoutukseen. Rakenne tukee myös traumapotilaiden kuntoutuksen kehittämistä avohoitopainotteiseksi ja luo edellytykset aikaisempaa sujuvammalle traumapotilaiden hoidolle.

Fysiatrian poliklinikka toimii erikoislääkäritasoisena lähetepoliklinikkana tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsiville helsinkiläisille. Terveysasemilla on alkamassa jalkautuva fysiatrian konsultaatiotoiminta. Myös jalkaterapiapalvelut sijoittuvat tähän yksikköön.

Kuntoutussuunnittelu ja apuvälinepalvelut vastaa lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden ja apuvälineiden järjestämisestä, tästä toiminnasta huomattava osa on ostopalvelua.

Fysioterapiapalvelut yksikkö on suuri kokonaisuus, josta tuotetaan fysioterapiapalvelut viraston muille osastoille lukuun ottamatta monipuolisia palvelukeskuksia, mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä kehitysvammapoliklinikkaa (nyk. vammaisneuvola), joissa on omat terapeutit.

Viraston toimintaterapiapalvelut tuotetaan tästä yksiköstä kehitysvammapoliklinikan ja monipuolisten palvelukeskusten toimintaterapiaa lukuun ottamatta.

Muihin terapiapalveluihin kuuluvat aikuisneurologiset puheterapiapalvelut, ravitsemusterapia- ja jalkaterapiapalvelut.

Kuntoutuksen osaamiskeskuksen tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat HUS, kaupunginsairaala, terveysasemat sekä monipuolisten palvelukeskusten arviointi- ja kuntoutusosastot.

Ympäri vuorokautinen hoiva-asuminen

Toimisto jakaantuu neljään yksikköön, jotka ovat:

1. Kivelän vanhustenkeskus
2. Koskelan vanhustenkeskus
3. Myllypuron vanhustenkeskus
4. Palvelutalot

Ympäri vuorokautisen hoiva-asumisen toimisto järjestää omana toimintana ympäri vuorokautisen hoivan palvelut lukuun ottamatta monipuolisissa palvelukeskuksissa järjestettävää ympäri vuorokautista hoivaa. Myös toimiston yksiköiden päivätoiminta sijoittuu tähän kokonaisuuteen. Ostopalveluna ja palvelusetelillä järjestettävät hoiva-asumisen palvelut ja määrärahat ovat sosiaalityö- ja arviointitoiminta yksikössä. Pitkäaikaisen ympäri vuorokautisen hoidon ja hoivan porrastuksen vähentämistä jatketaan kolmiportaisesta yksiportaiseksi.

Yksikkö huolehtii ympäri vuorokautisen hoivan järjestämisestä myös palveluja tarvitseville alle 65-vuotiaille henkilöille, joilla on muistisairaus, muistihäiriöitä tai fyysisiä ja psyykkisiä toimintarajoitteita ja jotka eivät sen vuoksi enää selviydy omassa kodissaan kotihoidon turvin, mutta eivät tarvitse sairaalatasoista hoitoa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

21.9.2012

Stj/3

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Helena Ylisipola, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 43646
helena.ylisipola(a)hel.fi
Riitta Simoila, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71022
riitta.simoila(a)hel.fi
Pia Sutinen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 74125
pia.sutinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Ydintoiminnan toimistojen ja yksiköiden päälliköiden nimikkeet](#)
- 2 [Henkilöstötoimikunnan lausunto sosiaali- ja terveystoimen ydintoiminnan organisointi](#)

Tiedoksi

Hallintokeskus
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus

Päätöshistoria

[Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaosto 12.09.2012 § 58](#)

Pöydälle 12.09.2012

HEL 2012-011676 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaosto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Helena Ylisipola, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 43646
helena.ylisipola(a)hel.fi
Riitta Simoila, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71022
riitta.simoila(a)hel.fi
Pia Sutinen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 74125
pia.sutinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566